

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka. Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Reedel, 30. juulil 1926. a.

VII. aastakäik.

Internatsionaalidest ja skandaalidest.

Vaikses perekonnas on sündinud skandaal. Oli nii mugav ühelt rahuldavalt kaotuselt teisele rännata, ja nüüd korraga tuli kaotus, mis ühtki hinge enam ei rahulda, üks kirub ühte, teine teist. Täielik paanika. Kelle süü? Kes on süüdlane? — kõlavad ärritatud hääled. Ja süüdlaste otsimine on käimas.

„Päevaleht“ peab süüdlaseks jalgpallijuhte, kes meeskonna moodustamise ja treeningu eest ei olevat hoolitsetud.

„Postimees“ paneb selle samuti puuduliku treeningu arvele, kuid „Kaja“ näeb võimaliku kaitseinglina ainult Pihlakat backina, kes kõik vaenlaste nooled oleks tõrjunud ja küsib, mitu väravat oleks jäänud siis tulemata, kui Pihlak oleks seisnud Matiiseni asemel. Kuna „Kaja“ ise oma küsimust aga vastata ei suuda, ei jõua seda vist teisedki teha.

„Rahvaleht“ süüdistab juhtivaid orgaane, kes pole mõistnud meeskonnas meeolelu luua.

„Vaba Maa“, kes enne võistlust matusekellasid helistas internatsionaalidele, seletab, et seda olevat tehtud ainult rahva ja ajakirjanduse huvides. Edaspidi soovivat lihtsurelikke enam mitte oma nina „asjatundjate“ kokaraamatusele toppida, vaid ainult maitsta ja vaikida.

Spordilehel on siiski julgust pakutavat söögisedelit veidi oma prilli läbi veel vaadelda, kuna meenüü juba täieliku düsenteeria laudkonnas on esile kutsunud, ja produktide keldrist kõva hallituse leitsak ninasse hakkab.

Õnnetult möödunu oli järjekorralt 24 maavõistlust Eestile. Neist on võite 5, viike 5 ja kaotusi 14. Väravate kogusumma on Eesti kahjuks 28:63, ehk ümmarguselt 1:3 iga võistluse kohta. Seitsme suve jooksul on Eesti rahvusmeeskonnast läbi käinud 37 mängijat, kellest 27 praegu aktiivsete hulka kuuluvad. Neist on veel 11 meest sarnaseid, kes praegu rahvusmeeskonda moodustavasse kontingenti ei kuulu, nii et viimane tegelikult ainult 16-mehelise tsunfti monopol on. Need on n. n. internatsionaalid, keda kui pühikutena vaadeldakse. Mõni neist on teinud 20, mõni 19 ja mõni 18 maavõistlust, nii et maavõistluste pidamist nende professionina tuleb vaadelda. Nende professioni edukust on raske kindlaks määrata. Kui löödud väravate arvu selle mõõdupuuks võtta, siis on Üpraus 20 maavõistlusele löönud 7 väravat, Ellmann 13-nel 2, Joll 13-nel 2, Paal 16-nel 2, Väli 11-nel 1, Kihlefelt 8-l ühtki, E. Maurer 6-l ühtki jne. Erilist väljapaistvust ei võiks selle järel ühelegi neist tembeldata ja kõige suurem huvi peaks asjaomastel valitsema rohkem lubavate meeste otsimiseks. See soov tõsisiks „rahval ja ajakirjandusel“ enne viimast võistlust esile, kuna

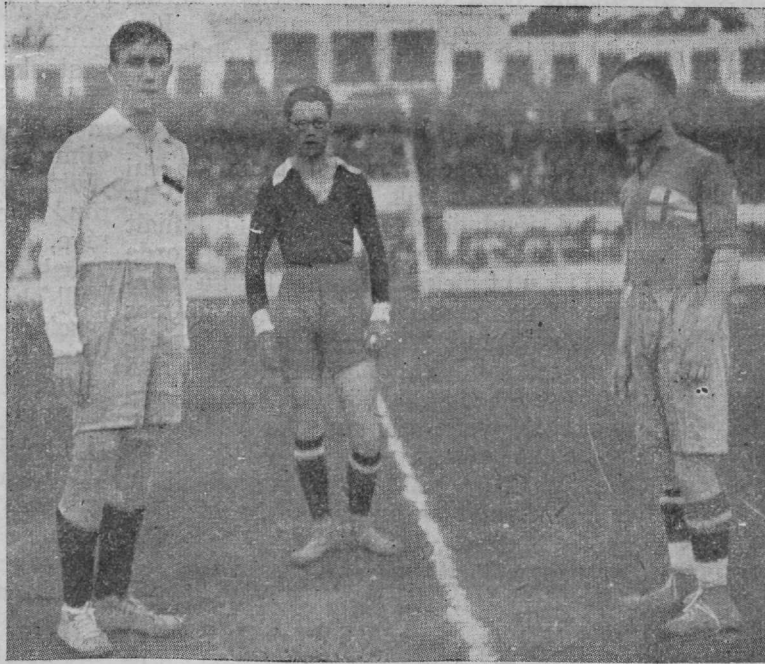
terve tänavuse suve on näha olnud noori poisse, kes veerandsajakordsete kuivaltistuvate internatsionaalide kõrval on löönud oma kaks ja kolm väravat järjekindlalt võistluse kohta.

Põrgati aga raskustega kokku. Internatsionaalide ametiühisus on jõudnud ennast juba sedavõrd „klassiteadlikuks“ arendada, et ta ühtki väljasttulijat ei tunnusta ja maavõistluste töö

peab siis omavahel nõu, annab viimaks valitute nimed erilistele heerolditele väljakuulutamiseks, sügav imetus ja aukartus valitseb kõigi ümberseisjate nägudel, mõnel läigib pisar silmas. Hal- leluuja! Kärjeleissson!

Eeltoodu on kõik väga kena ja mu- gav, — kuid tal ei ole vähematki tegu spordiga. Sport, kuriloom, on näed' niisugune asi, mis arvestab ainult kuivade numbrites- ga ja sentimeetritega, rikub kõi- gemugavamad olukorrad ja tsunftitraditsioonid. Nurka mees, kes mõõtu välja ei anna, töökvan- tumi saavutada ei suuda! See oli ka „rahva ja ajakirjanduse“ lipu- kiri enne Rootsi-Eesti maavõist- lust. Kuid tõtsiks jooksid need pealetungijad oma odad! Oli kül- lalt pikka meelt ja kannatust in- ternatsionaalide tsunftil ühes oma sõpradega, et oma traditsioonide- le truuks jääda, ja kui viimaks rahva nõue juba sedavõrd tungi- vaks sai, et piinlik vaikus tekkis hosianna-lauljate kooris, siis ot- sustati 12-dal tunnil serveerida sarnane roast-beef, milles nõri- ses „värsket veri“. See kanti siis sedavõrd palavalt lauale, et koka- d ja laudkond ühiselt sõrmed- suud põletasid ja vanduma pist- sid. Oli skandaal lahti!

E. Spordilehe foto.

Traagilise sündmuse eel.

Kaptenid Rein ja Svensson ning erapooletu Kruminsh välja- poolte määramisel.

täielikult omavahel, sobiva panketi ja korralliku päevaraha eest ära öiendab. Täiesti üleauseks on muutunud tema juures treening-, vanad vilu- nud poisid kõik, käinud Budapestis ja Pariisis, Berliinis ja Stokholmis, kõik naljad nähtud, kõik tüki tehtud. Kui mõni just õpetaks, kuidas palli saaks nii vastase väravasse viia, et käsi ei mak- saks püksitaskust välja võtta, siis võiks ju proo- vida. Muidu ei tasu vaeva!

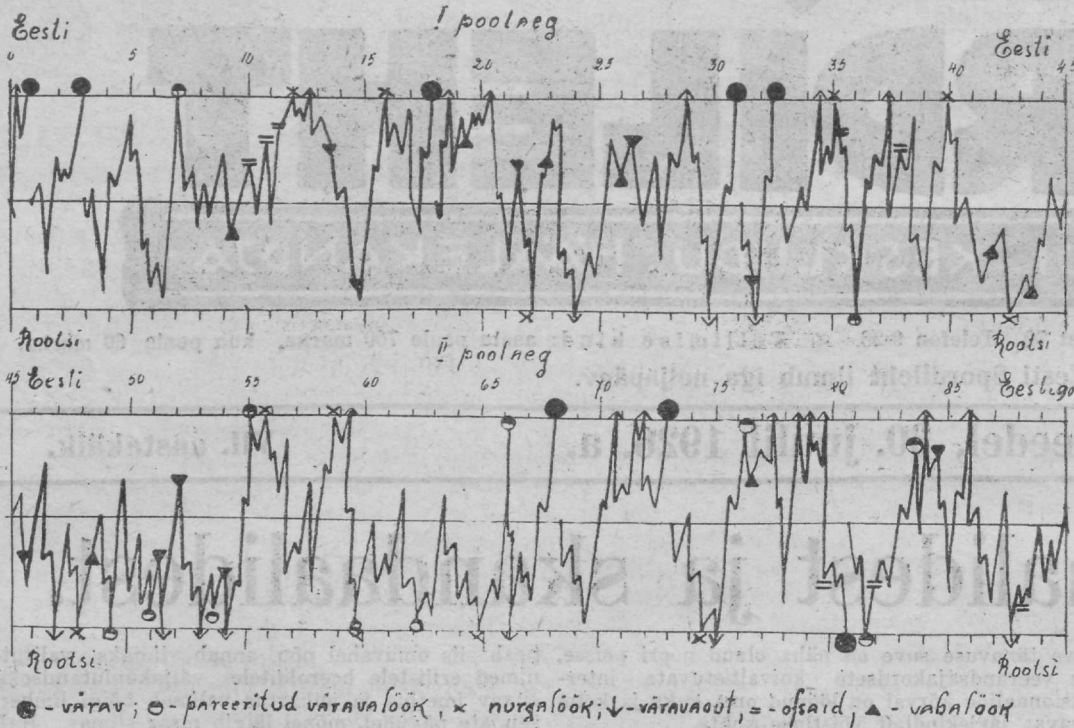
Ei ole kõrgemat võimu Eesti jalgpallis kui internatsionaalid. Kui vastased Leedust või Rootsist on juba kohale sõitnud, siis teevad jalgpallijuhid internatsionaalidele sügava kummarduse ja küsivad: „Keda käsete, meie spordi hiil- gus ja uhkus, uute loorberitega ehtida, kelle nime veel kord kuldsete tähtedega internatsionaalide tahvlile rajuda.“ Internatsionaalide ametiühisus

Pagana salakavalad mehed need eestlased — mõtlesid nad, sama kui soomlased enne olümpia mängu, kes oma treeningut suurimas saladuses peavad. Kui neile aga asja tõelikkus teatavaks sai, tundsid rootslased endid haavatutena, see oli ju nende alahindamine.

Sellele sobis veel hästi müüt aeroplaanidest, kes rootslastele pidid abiväge tooma, et meie internatsionaalidele suuta vastu panna!

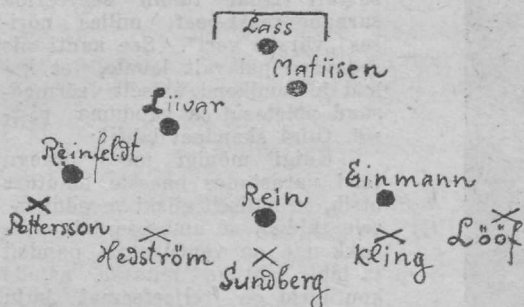
Mis on siis käesoleva kirjutuse moraal? Et ometigi ka meie jalgpallis sportlised printsibiidid maksvusele pääseksid, mehi nende tõeliku väärtuse ja saavutusvõime järel hindama hakataks, tsunftitraditsioonidest loobutaks, distsipliin ja treening jalule seataks. Muidu uuristab jalgpallilohe kiirelt virtsase haa ja veeretab sinna kogu Eesti veerandsaja-aastase spordikultuuri.

Rootsi-Eesti taktilisest küljest.

Rootsi-Eesti mängu on pea kõik aja-lehed arvustanud üksikute isikute näol, oleks see seal olnud ja see seal, siis oleks kõik kõigiti korras olnud. See on meie arvates siiski kergemeelsete enesepete. Viga seisis sügavamal.

Inimmaterjal oli küll kõige kohasem võistluseks välja valitud, kuid nende ülesanded ei olnud küllalt selged ja tööjaotus otstarbekohane. Just enne maavõistlust tõi E. Spordileht O. Nerzi kirjutuse kaitsjate mängust ja kel sedavõrd külmaverd jätkus võistluse palavikus, et kriitilise pilguga võistlusvälja situatsioone vaadelda, nägi seal suurimaid eksimisi jalgpallitaktika vastu. Tavaline olukord oli järgmine:

Matiisen seisis seal backi reservis, kuid osalt ka Liivar, kes täielikult ei äärt ega sisemist ei võtnud, vaid Reinfeldti taga luuras ja selle ebaõnnestumisel tööle rakendus. Tihti sattusid nad siis Reinfeldtiga kokku ja takistasid üksteist. Sisetriko taltsutamiseks olid Rein ja Einmann kusjuures Hedström väga vaba oli ja õige takistamatult opereeris. Tema läbimurdel jooksis Matiisen vastu, kuid selle söödu läkitades paremale äärele, olid seal enamasti vabalt platseerinud Kling ja Lööf, kelle vahel Einmann peatult askeldas.

Suurelt vaba oli Lööf, meeskonna karle-detavaim forvard, kelle kannul ainuüksi oleks pidanud Einmann istumagi. Nüüd oli tal alati kõige toredam tsenderdamine vaba, kuna siis selle järele kõik ummisjalu jooksid. Hedströmi soodustatavust märkisime juba enne ja seeläbi kerkis tema hädaohlikkus eriti suureks. Kas oleksid Pihlak ja Tipner suutnud olukorda päästa, kui kaitsesüsteem sama oleks olnud, on muidugi suurelt küsitav. Tõenäolik on, et mitte. Edukaks taktilise vastase tõrjumiseks on tarvis süsteemi, ja kui see puudub, jääb isik kõrvalasjaks. Väljapandud jõududega oleks võinud küllalt kenalt opereerida, kui kaitse 2-3 korda teadlikult oleks omavahel kokku mänginud. Vormivigu, peale Lassi, kaitses silma ei paistnud, kel tõesti halb päev oli. Kuid teisalt olid ka enamasti kõik pallid nii suurest lähedusest löödud, et paremalgi väravavahil nende tõrjumiseks vähe võimalust oleks jäänud.

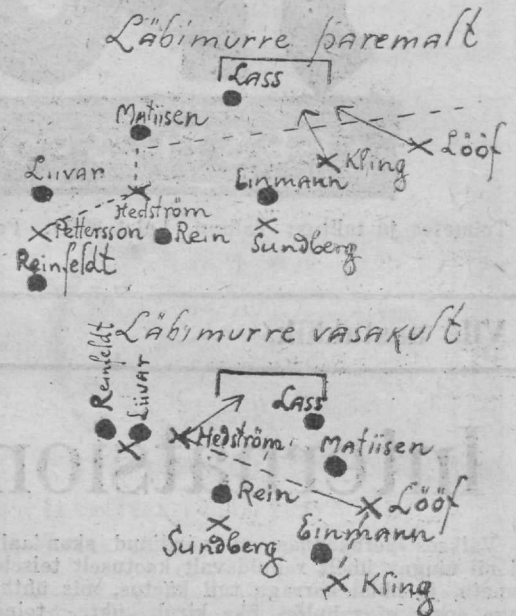
Siinkohal on näidatud umkaudselt 3. ja 4. värava löömise tingimused, nagu need

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

meele jäid. Peale mõningate eelkäikude kujunes vägede seisukord sarnaseks:

Mis puutub Eesti edurivisse, siis mängis ta liiga kokkusurutult. TJK kesktrio, nagu see tal halvaks kombeks sagedasti on, jooksis palli järel liialt puntras. Kuna half-backid võrdlemisi taha hoidsid, tuli ääreaajatel palli saamiseks keskvaljale nihkuda, mis terve edurivi umbkotti ajas, vastaskaitsest hõlpsalt haaratavaks tegi. Sellest läbiraiumiseks oleks Ellmanni asemel läinud tarvis jõulisemat meest. Kuna viimane aga veel ainult lühidate kõrvalsöötudega läbi ajas, oli edurivi liikumisjõud täielikult kadunud. Ka oli Reini suur viga, et ta pea ainult kesktrio söötis ja vabaltki vahel seisvad ääremehed unustas. Küll oleks vahel ära kulunud „õhu puhastuseks“ keskpoolkaitsja kaugelööök, mis edurivit haarava raudvõru oleks võinud puruks käristada!

Kokkuvõttes oli meie meeskonna suurim nõrkus taktikas. Füüsiline konditsioon paistis kõigil rahuldavana ja kadus vaid osalt ostarbetusse töösse. On kindel, et meie rahvusmeeskonnal midu mingid väljavaated ei avane, kui ta vähemalt üks kordki nõrgas taktilist õppust ei pea.

Palli liikumise joonistust vaadeldes ei saa Rootsi ülekaalu väljal suureks pidada, võib isegi väikest Eesti paremust märkida, mis ligikaudselt pallivalitsemises 48:42 Eesti kasuks oleks. Ka on küllalt ataake Rootsi väravale, kuid nende hädaohlikkuse hävitas meie edurivi üksteise mitmetundmine.

Nurgalöögid olid tasakaalus 6:6, väravaute Eesti poolel 16, Rootsi poolel 10, ofsaid 5:3 Eesti heaks, vabalööke 10:8 Eesti heaks. Väravalööke tõrjus Lass 5 ja Norrby 7.

TJK väljal Kadriorus

2. augustil,
kell 7 õhtul

Ilmakuulus Austria jalgpallimeeskond

Viini Hakoah võistleb **TJK** vastu.

Päsetähtede eelmüük on avatud kõigis Tallinna spordiärides.

Viini juudimeeskond Hakoah ookeanilaeva pardal tagasisõidul Ameerikast.

Raiskuläinud maavõistlus.

3. Eesti-Rootsi maavõistluse resultaat oli kahtlematult üllatuslik. Seda tahab tunnustada asjaolu, et ei puudunud jalgpallihuvilisi, kes vedasid kihla Eesti võidule! See sündis küll vist aga Läti-Rootsi resultaadi põhjal, mida tugevendas meie põhjendamatu üleoleku tunne lätlastest.

Rootsi suure võidu esimene põhjus oli kollasärkide hiilgusrikas mäng, mida paremal kujul vast üldse pakkuda on raske. Ei taha uskuda, et gästriklased oma igal mängul suudavad tõusta reedesesse mänguklassi, kuna see tõeliselt oli erandiline ja parim, mida jalgpalli välisküla Tallinnas aastate jooksul pakkunud. On tuua ühe meie meeskonna mängija avaldus, et tema rootslaste mängust on sedavõrd kütkestatud, et selle vaatlemisel unustamas olnud oma ülesannet. Rootsi mäng kinnitas kuivõrd intelligentne ja mõistlik võib jalgpall olla, kui selle maksmapanekuks tarvitada on peen pallikäsitus. Rootslased oma tehnikaga tegid palliga, mis soovisid, kuna selle kasutamise juure seltsis kindel taktika. Ei julge uskuda, et Rootsi peen mäng suure publiku enamusesse kohast mõju jättis. Maavõistlustel on tugevaks osaks rahvusline moment, mis alati kirglikult koduste võitu ihakab. Selle tõttu oli vast tähelepanu rohkem kui tavilik pööratud meie meeskonna abitule palli ärälöömise püüdele kui rootslaste klassilisele mängule. Sama nõrkus meil on ka kaotuse põhjuste kärarikas otsimine ainuüksi meeskonna n.n. halvast koosseisust, üksikute vigadest ja muust selletaolisest. Reedes kaotuse olulisem põhjus oli vastase tore mäng, mida suurele mõjule veel aitas pääseda meie jalgpallimaterjali mitte niipalju üksikute mängijate kui kord jälle üldiselt esile tulnud kehvus. Rootsi ja meie mängu klassivahet hindame meie kindlalt nelja väravaga.

Meeskonna koosseisu juure asudes kinnitame üksmeelselt kõigiga, et selle kindlaksmääramine ei sündinud kombel, mis oleks pakkunud korralikke eeldusi. Ajalehtedeski alustati etteheidetega loiduse kohta juba nädal aega enne võistlust. Sellelegi vaatamata moodustus meie koosseis alles võistluse algvileks. Ei taha siin korraldada mingit kallalekippumist, kuid selektsioonikomisjon on teeninud meil ebamäärase asutuse nime. Ta ainsamaks funktsiooniks näib senise põhjal olevat koosseisu nimede paberile märkimine, kuid selleski väheses ei ole ta aja suhteski rahuldanud. Kui selektsioonikomisjon jääb püsima ta praeguses vormis, siis on tagasihoidlikud nõuded ta kohta: 1) koosseisu kindlakstegemine aegsalt enne võistlust, 2) meeskonna harjutamine ja 3) hädatarviliku koostöö loomine meeskonnaga. Maavõistlus ei ole meeskonna ettevalmistamatu tapalavale saatmine, muidu kaotab ta oma sisu.

Tähtis faktor võraste võidu juures oli veel staadioni hea terrään. Meie meeskonna vilumatust sellel on juba õige tähtsuse andmisega rõhutatud. Ongi nii, et staadioni jalgpallivälja kaunis muru pakub kõrgeklassilisele ja heade väljadega harjunud vastasmeeskonnale suuremat soodustust kui kodumeeskonnale, mis kõlab kui

paradoks. Tegelikult aga oligi, et meie meeskonnas oli mängijaid, kes kui mitte just esimest, siis vast oma esimesi kordasid mängisid euroopalikul mänguväljal. Senistel maavõistlustel on meil kõige edukamaks olnud kõvapinnaline või porine Kalevi väli, kus meie mängijad end tunnustades täielise kodumeeskonnana, missugust asjaolu hinnatakse kui 1—2 väravalist paremust.

8 väravat.

Publiku rohkuse poolest teine maavõistlus Eestis. Pääsetähti lunastati 4212, nii et pealtvaatajate koguarv kindlasti ulatas 5000 peale. Rekordiliseks jääb 1924. a. Türgi-Eesti maavõistlus 4800 pääsetähega.

Inimeste vool ei katkenud kuni alguseni, mis veidi viibis. Hümneid ajalgi kuulud staadioni väravast autopasunate kärisevat bassi.

Koosseisud olid: Rootsi — Norrby (Gefle IF); Aström (Gefle IF) — I. Persson (SIF); Eliason (SIF) — Svensson (Gefle IF), kapt. — Snitt (SIF); Lööf (SAIK) — Kling (SIF) — Sundberg (SAIK) — Hedström (Brynäs IF) — Pettersson (Gefle IF).

Eesti — Lass (TJK); Liivar (TJK) — Matiisen (Kalevi); Reinfeldt (Sport) — Rein (Sport) kapt. — Einmann (Sport); Maurer 2. (Kalevi) — Pihlak (TJK) — Ellmann (TJK) — Joll (TJK) — Räästas (Kalevi).

Võistluse juht G. Kruminsh, Läti, kelle must juuks, sarvprillid, punane särk ja mustad püksid Tallinnale juba tuntud.

7.07 on kolm hümni läbi ja k. 7.12 teeb Ellmann alglöögi. Esimene minut ei ole veel möödunud, kui algab väravate tulek. Maavõistluse kaheksa värava nimed olid: Kling, Hedström, Kling, Hedström, Lööf, Lööf, Kling, Räästas. Esimesel poolajal oli väravate tempo ülikiire ja alles teisel poolajal läks see normaalsemaks. Rootsi heakõlalistele nimedele vaatamata oleks lõpupunkti Räästase nime näol võinud tulla siiski paari nime võrra varem, kuid eestlastel näib ikka raske olevat läbisäämine kõva peksuta.

Lahtilöögi järele läheb pall Petterssonile, kes alla veab, Liivari vastuataak läheb tühja, järgneb tsenderdus ja parem sisemine Kling lööb 40. sekundil mõnelt meetrit madalalt vasakusse nurka 1 : 0.

3. min. järel askeldab meie värava all uuesti Rootsi vasak tiib ja Hedströmi nõrk löök lähebki Lassi jalast sisse — 2 : 0. See värav kanti Lassi kontosse. 7. min. Einmanni päästetöö, kuid Lööf on temast siiski üle ja lööb teravalt vasakusse ülesnurka, mida Lass korralikult tõrjub. 1. nurgalöögi Rootsi heaks valmistab Einmann. 15. min. vabalöök Eesti heaks 18-nelt meetrit, Maurer lööb päris hästi, kuid Aström selgitab võimsa pealöögi. Palli saab Pihlak, kellelt rootslased palli hõlpsasti ära võtavad. Einmannil on jälle eluraskusi Lööfi näol. Ta lahendab olukorra teise korneriga Rootsi heaks, mida Liivar vastu võtab. Tuleb kohe selle järel — 18. min. — kolmas värav Klingi lööduna lähedalt maalt. Siis teeb

Einmann Lööfile fouli. Lass on meeste hunnikus palli vastu võtmas, kuid palli eemaldamine väravast jäi Reinile.

Edasi järgmisi sündmusi: Lass võtab Klingi jalalt palli, Ellmann-Räästas saavutavad 1. nurgalöögi E. heaks, Lass teeb karistuslasku väljas olles fouli Petterssonile, Ellmanni löök 15 mtr. pealt majakõrguselt üle värava ja Joll hilinemine Pihlaka läbilöike söödule järeljooksul. Siis tuleb neljas värav. Lööf on Einmannist kord enam täiesti vaba, sööb tsentri ja Hedström lööb 15 meetrit sisse (31. min.). Pall peaaegu riivas vasakut posti. Ainult 1½ min. hiljem teise äärajaja Petterssoni jooks (Reinfeldt ei suutnud ka seda ääreameest pidada), tsenderdus ja Lööf (ikka vaba!) teeb kindlalt 5 : 0. Rootslaste üleolek jätkub kõigutamatult. Lööfi toreduslöögi 20-nelt meetrit lati alla juhib Lass vaevaga korneri. 40. min. võitleb Liivar üksi Hedströmi ja Petterssoniga, lõpetades selle rootslastele nurgalöögi andmisega. 42. min. Ellmanni esimene korralik sööt Maurerile, kelle tsenderdus tõrjutakse, kuid Muri saavutab Perssonilt lohutusena nurgalöögi. Poolaeg lõpeb seisuga 5 : 0.

Teisel poolajal pakuvad valgesärgimehed paremat mängu. Edurivi paraneb. Seda kergendab ka poolkaitsse toibumine, kes esimesel poolajal peatu ja võimetu oli. 46. minutil Pihlaka sööt Murile, selle kõrge tsenderdus, Joll pealöök, millele järgneb veel pealöök Ellmannilt ja selle lõpp on out. 49. min. nurgalöök Eesti heaks. Hiljem Ellmanni püstsööt Pihlakale, kelle mitte kõige parema löögi peatab Norrby. Publiku poolt on vilet vähem kui esimesel poolajal. Nüüd ihatakse auväravat ja hüütakse: „Peale, peale!“ Edasi: Lööfi pealetung Lassi tõrjega, korner R. heaks, Einmann, Liivar ja Matiisen pilluvad staadioni pehmel pinnal oma kehi rootslaste teele takistuseks ette ja uus korner R. h. 59. min. Eestile suur shanss, mis mängu parimate hulka kuulub. Ellmann sööb Pihlakale, kes Perssonist läbi veab. Pihlak on 8 mt. peal löögil, kui Norrby talle vastu ruttab. Pihlaka tugev löök lendabki värava asemel vastu Norrby keha sealt minnes korneri. Veel meie paar rahuldavat kombinatsiooni, kuni rootslased teevad kuenda värava, mis senise liia juure veel ülligem oli. 68. min. on Lööf läbi, sööb üle Petterssonile, kes lööb. Lass pillab palli maha, Matiiseni ja järelerutanud Lööfi vahel tekib väravaliinil võitlus, mis lõpeb palli liinist üle surumisega. 6 : 0. Palli mahapillamise tõttu teine värav Lassi arvel. Kuus minutit mängib Rootsi 10 mehega, kuna 6. värava tegemisel vähe kannatada saanud Lööf selle aja omale paranemiseks võttis. Rootslaste edu see ei peata ja peale tsentri ja paremsisemise kaunist kombinatsiooni lööb viimane, Kling, 7 : 0 (73. m.). Järgneb nurgalöök E. heaks ja hiljem läheb Petterssoni maruline löök õnnelikult mööda.

81. min. teeb Eesti oma ainsa värava, mis kenasti sündis. Ellmann lükkab tagasi Reinile, selle püstsööt, mida vastu võtmas Joll ja Räästas. Viimane lööb 12 meetri pealt vägevusega (Üprausi laadi) ja pall on Norrby väljasirutatud käsi riivates võrgus — 7 : 1!

Lõpuresultaat Rootsi võit 7 : 1 (5 : 0), nurgalöögid 6 : 6 (4 : 2). Maavõistluse sissetulek 359.550 m., kuna see siiski 8000 m. kahju jättis.

PAAVO NURMI ELULUGU.

TOIVO T. KAILA JÄREL.

(Vaata E. Spordileht-nr. 20 ja 21.)

Esimese Nurmi kaotuse järel Antverpeni olümpiaadil jooksti 10.000 mtr. eel jookse 19. augustil. Nurmi võttis neid äärmiselt külmalt ja hooletult. Räägitakse, et ta olevat isegi juttu vestnud ringi-ütlejatega.

Oma eeljoosus tuli Nurmi inglase Wilsoni järel teiseks, kes jooksis 33.40,2. Nurmi oli veel koguni 60 mtr. järel. Guillemot sellevastu võitis oma eeljoosku 32.41,6 ja soomlane Heikki Liimatainen oma eeljoosku koguni 32.08,2, millega aga, viimane enese ka täielikult väsis.

20. VIII. peetava 10.000 mtr. lõpujoosku alustas Nurmi aeglaselt ja jooksis maa algosa ühes teistega. Kaotades paari päeva eest oma senise suurima võistluse, mille võitmiseks ta kõik oli välja pannud, ei pannud ta nüüd mingit rõhkugi võidule. „Pidasin kogu aeg võitjaks Liimataist, ja vast lõpupoole, kui nägin et Heikkist asja ei ole, hakkasin ma Guillemot'd silmas pidama.“

Kaotusest oli Nurmi palju õpetust saanud. Algul jooksis ta Liimataisega seltis üsna lõpus, kuid nähes viimaks, et Liimataise tahajäämine ei rippunud enam taktikast, hakkas ta nihkuma esirinda, pigistades ennast sikutava Maccario järele, kuigi tundis juba veidi väsimuse mõrudust. Maccario rauges varsti oma liiga kõvast hoost, kuid Nurmi hakkas nüüd Guillemot'd püüdma. Viimase ringi algades läks Nurmi vedama, kuid Guillemot pistis tast spurdiga mööda. Nähtavasti oli see seda siiski liiga vara alustanud, sest viimasel sirgteel püüdis Nurmi Guillemot kinni ja jättis ta koguni 20 mtr. maha. Võistlus oli võidetud agaja 31.45,8. Kolmandaks tuli Wilson.

Nüüd oli prantslastel ja soomlastel kumbalgi üks pikamaa võit. „Kolmas kord toob selguse,“ ja see sündis võistluste viimasel päeval murdmaajooksus.

23. august oli külm ja vihmane, tugeva tuulega. Murdmaavõistluse starti asus 13 meeskonda; soomlasi teiste hulgas kuus. Juba staadioniringil pistis Guillemot vedama. Maa võistluseks oli võrdlemisi hea, tasane — heinamaad, maanteed. Paavo oli heas vormis ja jooksis esigrupis, püüdes peagi kinni prantslase. Paar kilomeetrit enne finishti arendas Nurmi tempo nii kõvaks, et Guillemot ja rootslane Backman maha jäid. Kuna Guillemot veel ühel raudtee ülesõidukohal jalga veidi vigastas, katkestas ta hoopis võistluse.

Nüüd algas lõpuvõistlus kahe põhjamaa rahva vahel, kus juures Backman sugugi ei olnud halb võistleja. 5000 mtr-is oli ta tulnud kolmandaks ja ka 10.000 mtr-is oli ta edukas olnud.

Võistlustel viibinud ajakirjanikkudele jäi Nurmi-Backmani võistlus siiski veidi saladuslikuks. Kuna vahe korra nende vahel juba suur oli olnud, väidetakse, et Nurmi olevat enne staadionile jõudmist Backmani oodanud. Nurmi ise tõrjub selle jutu — „rootslane võttis mind kõva jooksupäevaga kinni, üsna lõpuski kahtlesin veel, kumb võidab jooksu.“

Igatahes tõi Nurmi Soomele murdmaaga teise kuldmedaali, võites jooksu

ajaga 27.15,0. Backman oli teine (27.17,6) ja Liimatainen kolmas. Neljas ja viies olid inglased Wilson ja Hagerty, kuid kuues soomlane Koskeniemi, millega Soome meeskond murdmaa üldiselt 10 punktiga Inglismaa 21 ja Rootsi 23 punkti vastu võitis.

Murdmaa võit tõstis Soome punktidega Ameerika kõrvale. Ameerika hakkas Nurmi vastu huvi tundma. Maratonivõitja Hannes Kolehmainen oli neile vana tuttav, kuid „new finn“ oli imetletav — ja Hannes ise ennustas sellele mehele suurt tulevikku. Kui läinud aastal keegi riigimees Ameerikas oli pärinud, kuidas Soome Ameerikas tuttavaks sai ja sümpaatiat võitis, siis oli kuulunud vastus: „Antverpeni olümpiaadi võitudega.“

Olümpia meeskond võeti Soomes vastu suure juubeldusega ja nii sooja rahva osa-

vaid nukitses oma korteris, Kallio kirjasutusari kojanaise Mieltise juures.

Harjutus kestis Nurmil ikka endiselt, kuigi selle kava nüüd teaduslikumaks muutus. Nurmi muretses võõrakeelseid jooksteooria raamatuid ja tõlkis neid ise enesele. Ta püüdis tungida harjutuse saladustesse ja luua oma süsteemi.

Veebruarikuus algas Nurmi käiguharjutusi. Õppetöö katkes aprillis ja siis võis pihta hakata jooksupurjutustega. Nurmi jooksis nüüd iga päev, pidamata isegi pühapäeva, nagu varemalt sõjaväes.

Sel ajal hakkas Nurmi stiil praegust kuju omandama, kuigi ta kogu aeg on järk-järgult ikka arenenud ja kindlama ilme võtnud.

22. mail 1921. a. võistles Nurmi Göteborgis Backmani vastu, kus rootslased tahtsid talle Antverpeni kaotust tasuda.

Nurmi-Vide võistlusest 1 ingl. miilil Stokholmis. Jooksu veab Vide, tema järel on Koivunaho, siis Nurmi ja Serén.

võtuga, kui vanas Hellases. Erilist austust näitasid veel turulased oma poistele. Nurmi, kes kunaski ei ole austusavalduste sõber olnud, tahtis rongilt siiski pooljammal enne Turu ära lipsata. Eriliselt väljapandud valvepostid püüdsid aga ta kinni ja tassisid rongile tagasi.

III.

Vabanedes väeteenistusest asus Nurmi Turust Helsingisse elama ja astus tööstuskooli. Nagu kogu oma elus, nii oli Nurmi ka koolis agar ja püüdev. Kolme aasta järele lahkus ta sellest, tehniku paberid taskus. Matemaatikas oli ta koolis olnud kõrgem. Ja kogu tema jooksupäevade valitseb külm mõistus ja matemaatiline kalkulatsioon.

Seltskonnaelust ei võtnud Nurmi osa,

Nurmi võitis ülekaalukalt Backmani. Hoog oli alguses kõva, kuid tee peal kadus Nurmil king jalast ja seepärast tuli tagajäreks ainult 14.53,8. Backman jooksis 15.57,4.

Käies teist korda samal aastal Rootsis võistlemas — Stokholmis, 20. juunil — tuli Nurmi aeg veel halvem — 15.06,3 (Backman 15.22,4). Jooksurada oli aga olnud seekord halb ja vihma sadanud tugevasti. Rootsi lehed kirjutasid juba, et väike turulane on imejooksja ja ilmarekordide purustamist võib tema poolt varsti loota.

Prohvetitel ei tulnudki kaua oodata. Kaks päeva hiljem purustas Nurmi Stokholmis Alfred Shrubbi 6 miili (9654 mtr.) ja Bouini 10.000 mtr. ilmarekordi.

(Järg 6. leheküljel).

Paavo Nurmi elulugu.

(5. lehekülje järg.)

Ilm oli eelmisest jooksust kaunim, kuid rada ikkagi pehme ja ligunenud. Võistlejaid oli 4 meest. Nurmi asus kohe vedama. Hoog oli kõva; esimene ring läks 61,5, teised pea sama kiirelt, masinavärgi täpsusega. Seitsmendal ringil läks Backman kaasmaalaste suureks rõõmuks vedama, kuid ainult väheseks. Üheteistkümnenda ringi järele hakkab Backman maha jääma. 5000 mtr. vaheaeg oli olnud 15.06,1, seega parem Nurmi eelmise võistluse tagajärjest. Üksikute miilide tagajärjed olid olnud Tegnéri järel: 4.39,0; 4.57,0; 4.58,5; 4.59,5; 5.02,0; 5.05,0 — mille järele algas lõpupingutus.

6 miili aeg märgiti 29.41,2 ehk 18,2 sek. alla Alfred Shrubbi ilmarekordi, mis 17 aastat oli kõigile pealetungidele visalt vastu pidanud. 10.000 mtr. ajaks tuli 30.40,2, mis Bouini 10 aastat püsinud ilmarekordi 18,6 sek. võrra parandas. Ka Backman oli Nurmi järel löönud Rootsi rekordi ajaga 31.02,1.

Kuni selleni oli Nurmi arenemine olnud järgmine: 1919. a. — 32.56,0; 1920. a. — 31.45,8; 1921. a. — 30.40,2 (1923. a. läks tal 10.000 mtr. 31.51,0 ja 1924. a. — 30.06,1).

Kodumaal jooksis Nurmi ühes Hannes Kolehmainen ja kolme teise turulasega 5 × 2000 mtr. juulikuus Soome rekordi 29.39,4, mille sees Paavo oma 2000 mtr. kattis 5.28,8 ehk ilmarekordilise ajaga. 10. juulil jooksis Nurmi jälle Stokholmi

staadionil, seekord Dicksoni pokaali peale 1 inglise miilil.

Nurmi start ebaõnnestus ja tervelt 100 mtr. kulus tal ennem, kui ta teiste jooksjate tihnikust välja pääsis. Kuid siis läks ka terve maa ühetasase vägeva hooga ja lõputagajärg 4.13,9 oli parim, mis peale ilmarekordi oli kunaski jookstud. Sakslane Bedarff oli teine 4.30,5. Nurmi oodatud suurkonkurent rootslane Lundgren oli olnud koguni armetu ja jooksu katkestanud. Teisel päeval püüdis Nurmi veel parandada 3000 mtr. ja 2 ingl. miili ilma rekorde, kuid kõva sadu rikkus selle plaani.

Nurmi läks võistlema Prantsusmaale ja Belgiasse. 17. juulil jooksis ta Pershingi staadionil Roosevelti auhinna peale 3 ingl. miili. Guillemot ei võtnud võistlusest osa ja ainsam Nurmi kõvem vastane oli inglane Hatton. Nurmi võitis maa 14.31,0. Brüsselis jooksis Nurmi kergelt ja võitis vaevata 5000 mtr.

Kodumaale tülles sai Nurmi Soome esivõistlustel Kotkas Vilénilt 800 mtr-is ajaga 1.58,4 lüüa. See püsis mitmeid aastaid siis Nurmi ainsa kaotusega, kuni Ameerikas ta 1925. aastal Helffrichi järel jälle samal maal teiseks tuli. 800 mtr. ei ole Nurmi erimaa ja nagu Viléni, nii ka Helffrichi vastu jookstes oli ta üleharjutatud. „Kui Kotka võistlused oleksid kuu aega varem olnud, oleks olukord vastupidine olnud,“ arvas Nurmi ise. (Järgneb.)

Tartumaa esivõistlused rattasõidus

peeti Tartu Kalevi korraldusel 24. ja 25. juulil. Ülekaalukaks võitjaks tuli neil Vold. Leppikov, kes meeldivalt puhta sõiduga võitis täieliku publiku poolehoidu. Ta püstitas ka 2 km. sõidus uue Eesti rekordi ajaga 3.20,0 ja 1 km. sõidus Tartumaa rekordi 1.36,0. Kõik esimeste kohtade omandajad sõitsid firma „Marsi“ ratasatel, mis olid Kr. Saar ja Ko. äri poolt tasuta tarvitada antud.

1. klass.

1 km. — 1. Leppikov, Tartu Kalev, 1.36,0 (Tartum. rek.); 2. Matt, sama, 1.36,9. 2 km. — 1. Leppikov 3.20,0 (Eestirekord); 2. Matt, T. Kalev, 3.20,4; 3. Kangro, T. veesp. kl., 3.20,8. 5 km. — 1. Muttik, T. Kalev, 8.40,7; 2. Matt 8.41,2; 3. Kangro. 10 km. — 1. Muttik 17.38,5; 2. Mitt, akad. sp.-kl.

2. klass.

1 km. — 1. Rossmann, T. Kalev, 1.39,9; 2. Fuks, sama, 1.40,7; 3. Toots, sama, 1.40,9. 2 km. — 1. Rossmann 3.24,3; 2. Toots 3.27,5; 3. Fuks 3.27,6. 5 km. — 1. Rossmann 8.46,2; 2. Fuks 8.48,8; 3. Toots 8.49,9.

1 km. noortele — 1. Roots, T. Kalev, 1.46,1; 2. Heide, sama, 1.47,6; 3. Glass, T. veesp. kl., 1.50,6. Ed. Jn.

Järva kergejõustiku esivõistlused.

Rekordiline osavõtt. — Kaks uut rekordi.

24.—25. juulil Järvapoegade korraldusel Paides Laadavainul peetud võistlused olid osavõtjatelt rekordilised: 26. ülesantud sportlastest esines 17 — kolm Koeru spordiseltsist, ülejäänud järva pojad. Esitajat polnud ülesantud võistluspäevani kolmandast liidus registreeritud maakonna spordiseltsist — Türi spordiringist, see saabus vaid 26. juulil, mil võistlused möödunud.

Oli oodata paljude rekordide purustamist, nii juba 1914. aastast püsinud kaugushüppe ja kolmikhüppe, kuna neid harjutustel ületatud saageli. Viimast rekordi peaski liit revideerima, kuna ta Soome alama Bromann'i püstitatud.

Ma nitud aladel rekorde ei saavutatud, selle vastu püstitas V. Kärt, vastu ootusi, rekordi teivashüppes 3 meetri peale. Hüpetega algas ta juba 2,20 m. — Viskete tasapind eelmiste aastatega võrreldes tugevalt langenud — Pürni kettaheitel, Kärt'i kuulitõuke tagajärjed väga nõrgad.

Järvapoegade esimehe hra J. Laube annetatud koguauhinna hüpetele võitis esmakordselt omale J. Valter 9 p., Kärt'i 8 ees. — Sportlastest enam punkte omas V. Kärt 37 p., Valter — 27 p. — Peakohtunikuna toimus võistlustel väga asjatundlikult hra H. Vehm.

Tehnilised saavutused:

- 100 m. jooks: 1) Uusna — 11,7; 2) Ambach; 3) Kikk — kõik Järvapd.
200 m. jooks: 1) Ambach — 26,4; 2) Kikk; 3) Sussen — Koeru.
800 m. jooks: 1) Seera — 2,28; 2) Sussen; 3) Moon — Koeru.
1500 m. jooks: 1) Maider — Järvap. — 4,57; 2) Nurk — Järvap.; 3) Seera.
5000 m. jooks: 1) Maider, — 18,47,5; 2) Nurk; 3) Seera.
4×100 teatejooks: 1) Järvapojad — 51,7 — uus rekord.
Kuulitõuge: V. Kärt — 11,50; 2) Kost — Järvap.; 3) Pürn.
Kettaheitel: Pürn — 35,70; 2) Kärt — 33,80; 3) Einbaum.
Odaheitel: 1) Kärt — 43,76; 2) Nurk — 41,62; 3) Ambach — 41,16.
Kaugushüpe: 1) Kärt — 5,92; 2) Valter — 5,74; 3) Einbaum — 5,67.
Kõrgushüpe: 1) Valter — 1,50; 2) Einbaum — 1,45; 3) Kärt — 1,45.
Kolmikhüpe: 1) Einbaum — 12,10; 2) Valter — 11,92; 3) Kärt — 11,43.
Teivashüpe: 1) Kärt — 3 m. (uus rekord); 2) Valter — 2,80; 3) Sandmann — 2,60.

V. K.

Spordipäev Amblas.

25. juulil korraldas Ambla haridusseltsi spordi toimekond kergejõustiku-, jalgratta- ja jalgpallivõistlused. Paremad tagajärjed olid: 100 mtr. — 1) Strömberg 11,9 sek.; 200 mtr. — 1) Strömberg 28,9 sek.; teatejooks 4×100 m. —

Lord Burghley,

maeratav inglise gentleman, parim Euroopa tõkkemeister peale rootslase Petterssoni. Võib olla jätab sellegi varju. Burghley kaitses tänava välismaalaste ees oma Inglise meistri tiitli, läinud suvel tegi võidurikka turnee Ameerikasse. Lord Burghley on katnud 120 yardi 15 puhtalt ja 440 yardi alla 54. Sharshi on visanud Ungari odameister Szepes.

54,8 sek.; kaugus — 1) Strömberg 5,47; ketas — 1) Strömberg 29,70; kuul — 1) Strömberg 9,00; 12 km. rattasõidu võitis A. Krabi ajaga 24.36,0; jalgpallis võitis A meeskond B-t 5:2.

A. Mõtus.

Jalgpall Laiusel.

Ka Laiuse alevikku on sport teed leidnud, on asutatud Tuletõrje ühingu juure Spordi osakond, mis üsna agaralt tegutseb. 25. juulil oli rongkäik rohelisse.

Kavas olid ka jooksud ja jalgpallivõistlus. 100 mtr. jooksis J. Saar ajaga 13,8 sek. ja 200 mtr. J. Määr 24,3 sek. Jalgpallis kohtasid I ja II meeskond, tagajärg 2:1, esimese meeskonna kasuks. Vahekohtunikuna toimus J. Kuttov, Jõgeva Kaljust. J. K.

71.63

on Johnny Kuck visanud Ameerikas treeningul oda. Offitsiaalselt on ta võistlustel üle 65 mtr. pääsnud.

Spordikursused ja võistlused Kaarlis.

12. kuni 21. juulini korraldas Kaarli karskusseltsi „Säde“ spordiosakond karskusliidu toetusel Kaarli Rimmul lühikesajalised spordikursused. Kursustel õpetati peaaesjalikult kergejõustikku, samuti ka jalgpalli ja võrkpalli. Loenguid peeti ainete üle „Kehakultuur rahvaste arenemises“ ja „Sport kasvatusvahendina noorte keskel“. Vaatamata kibeda tööaja peale, oli osavõtjad praktikalistest harjutustest üle 50 ja kuulajaid loengut üle 100. Kursuste õppejõuks ja juhatajaks oli karskusliidu kehakultuuri instruktor J. Adamtau.

Kursuste lõpul, s. o. 19. ja 20. juulil, korraldati nende toimepanijate poolt Kaarli-Rimmul esimesed suuremad võistlused kergejõustikus ja jalgpallis. Võistluste kavas oli kokku 18 ala, neist vanematele 10, noortele 4 ja nais-sportlastele 4.

Parematest ja ühtlasi mitmekülgsematest sportlastest võiks nimetada Kaarlis: J. Ioosepsaari, J. Lareteid, E. Visurit, R. Petersit, F. Raeksoni ja E. Brauni. Peale nende oli jooksudes (100, 400, 1500 m.) eriti silmapaistev E. Rang. Korralikuma harjutuse juures võiks hra Rangist väga kergesti saada praeguste Viljandimaa rekordide lööja. Nais-sportlastest osutusid paremateks niud E. Vares, A. Kahu ja L. Saksniit.

Paremad noored olid H. Mutso, E. Henn ja H. Kissa. J. A.

— Kundas võistlesid 25. juulil sealne noorsoo kasvatuselts ja kaitseliit jalgpallis. Tagajärg 8:1 (2:0) eelmise heaks. Nädal varem viitsid noorsoolased Viru-Nigulas sealse Kalevi 7:1 (2:0). K. J.

— Viini Hakoah lõi Riias 27. juulil RFK't 2:1 (2:0). Teine poolaeg mängust oli määrakas. — Itaalia rahvusmeeskond lõi Stokholmi koondust jalgpallis 3:0.

Kuidas ujuda crawlis.

Jalad.

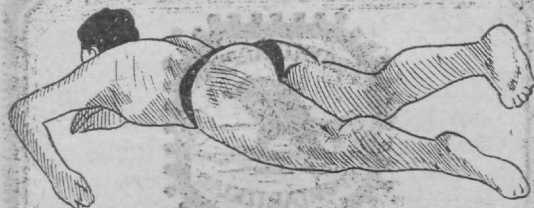
Jalgade töö crawlis on kõige iseloomustavam. Kuna kõigil teistel ujumisala-del jalaliigutused täpselt ettemääratud tingimuste kohaselt sünnivad, on crawlis jalatöö enam-vähem ujuja määrata.

Kehaehitusest, jõust ja osavusest ri-pub see ujujal. See on ta oma valida, kas kolmik- või enam takti ujuda, kas katkes-tamatut või katkendlist takti tarvitada. Kõik ripub ujuja enese heatundest, tema õpetaja määramisest.

Missuguse löögi peab ene-sele siis ujuja valima?

Üldiselt võib tähendada:

Ujuja, kes on väikse spetsiifilise kaa-luga, s. o. niisugune, kes hõlpsalt vee peal seisab, võib kõige edukamalt kasutada katkestamatut crawlilööki. Ka kõigi sale-date ujujate kohta, võrdlemisi pikkade jal-gade ja tugevate reiemusklietega, maksab seesama.

Jalahoid. Jalad on veidi kangelt, et kruvisarnast liigutust teha. Parem käsi on liiga vara vette sõostunud. Vasak käsi võiks keha ligemal asuda.

Selle vastu on paksukehalistel ujujatel, samuti tugevate sääremarjadega, kasulik tarvitada austraalia lööki.

Algaja toimib õieti, kui ta ennast oma heatundest juhtida laseb, teatud andekuse juure leiab ta varstigi siis omale sobiva stiili üles. On soovitatav algajale juba teatud algteadmiste ja -oskuste omamisel teatud lühidat maad lasta läbicrawlida. Tuleb hoiatada, et algaja edasijõudmise kiiruse peale rõhku ei paneks, vaid ainult kõige mugavamalt ennast vees püüaks liigutada. Kiirus kasvab hiljem iseenesest.

Mitmed eriteadlased väidavad, et jal-gade töö seisvat ainult keha vee peal hoid-mises ja edasiliikumine ainult kätetööst olenevat. See on aga kahtlemata jalgade alahindamine.

Jalgade tööst peab pikemalt rääkima. Kuna kõigis teistes ujumisstiilides jalg tallaga vett rõhub, sünnib crawlis löök ja-lapealsega, ja vertikaalselt vastu vett. Sellest ei jatku siiski veel kruvisarnaste liigutuste esile kutsumiseks. Crawlis algajadel peeti tarvilikuks kehaga rullida. Kuid see on takistav liigutus ja tema ära-hoidmine peab sündima jala löögiliigutuse juhtimisega sissepoole, nii et varbad vastastiku peaaegu kokku puutuvad. Tekib propellerisarnane veepööris, mis keha ker-gelt edasipoole lükkab. See tuleb mee-le kalameeste paati, mida ühe mõlaga tagant aerutatakse.

Ei jatku sellest, et jalad enam või vä-hem tugevalt liiguvad. Sääri peab ühes pöidadega kõigest jõust vastu vett peksma. Seda unusta-vad aga meie ujujad sagedasti. Paljukü-detud liigutuste automatiseerimisega ei saavutata veel palju. Sama maksab ka liigutuste kiiruse kohta. Nagu laevajuht laevakruvi aeglasema või kiirema pöörle-misega saab laeva kiirust reguleerida, võib ujuja jalalöövide tihedusega sedasama teha.

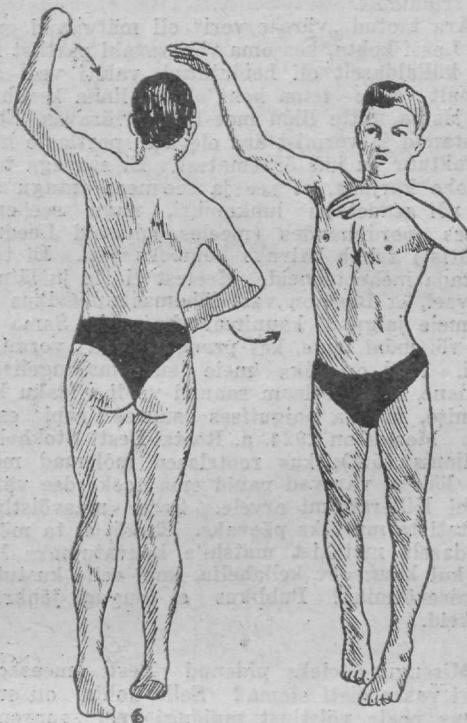
Nagu juba kätetöö juures meie välja-sirutamises kanguse ja ilmaegse pingu-tuse eest hoiatasime, peab asjatut jõuku-lutust jalatöös veel karmimalt hukka mõistma. Lugeja tehku ise nüüd istudes katset, sirutades tugevalt jalapöide sir-gel jalal allapoole, siis võib ta varsti väsi-must tunda. Ta võib aga sama asendit kergema pingutuse läbi saavutada. Lõtv jalahoid ja tugev löök peavad crawlis ühendatud olema.

Mida kiiremalt ja mida kõ-vemini jalad löövad, seda suurem on edasiliikumise kii-rus.

Selle järel võib märkida järgmisi juht-nööre:

Vale on:

1. löök kramplikult allapigistatud ja-lapöiaga;
2. sama jõuetult ripneva jalaga;
3. jalgade vajutamine liiga sügavale vette;
4. jalaääre liiga tugev paenutamine;
5. ülemäärane jalamuskulatuuri pin-gutamine.

Crawlilöök. Vasakul: ülevalt vaadatuna. Parem käsi hakkab veest lahkuma, käsi sirgub ja tõuseb ülespoole. Vasak vajub samaaegselt vette ja läheneb kehale. Paremalt: alt vaadatuna. Hingamine ei ole siinkohal märgitud. Vasak käsi läheb kõverdudes ülemise keha alt läbi, kuna pa-rem käsi veel veest väljas asub.

Õige on:

1. tugev löök jalapealsega;
2. jalgade liigutamine, nagu see eel-pool kirjeldatud;
3. jalgade hoidmine vabalt.

Café

„Marcelle“

Raekojaplats,
kõnentraat 30-50.

Iga päev kella 5—7

**Five o'clock
tea dancing**

ja õhtul kella 9. peale

suur kabaree programm ja tants.

Mängib originaal „Marcelle Band“.

P. S. Sportlastele iga päev, peale laupäevade ja pühapäevade, iga Eesti spordiseltsi liikmekaardi ettenäitamisel 20% hinnaalandust.

Pärnumaa esivõistlusi ujumises

peeti 25. juulil Pärnu jõel kohaliku Tervise poolt. Korraldaja selts nõudis võistluse eel, et osavõt-jad esineks täielikus trikoos, mida aga Vapruse, Sindi Kalju ja Pärnu jalgpalliklubi nimel startijail ei olnud — ning viimased loobusid võistle-mast. Seega jäid võistlusele ainult Tervise omad. Saavutati 4 uut maak. rekordi, mille arv kõikide seltside osavõtul oleks vist sama suur olnud, ku palju alasid oli kavas. Kahju!

Tehnilised tagajärjed:

50 mtr. vabalt: 1. Ed. Soovik, aeg 40,5, uus maak. rek.; 3. T. Sarapik 42,2; 3. Leepin.

100 mtr. vabalt: 1. Ed. Soovik, aeg 1.38,4; 2. V. Leepin 1.59,8.

400 mtr. 1. K. Intson 9.42; 2. V. Unger 9.44,2.

100 mtr. seljali: 1. J. Sarapik 1.53,6; 2. Soo-vik 25 mtr. järel.

100 mtr. rinnuli: 1. V. Unger 1.44,4, uus maak. rekord; 2. Bathelt 20 mtr. järel.

1000 mtr. vabalt: 1. K. Intson 27.21,0; 2. Bauer 20 mtr. järel.

50 mtr. vabalt naistele: 1. M. Scheffer 46.7, uus maak. rekord; 2. Künnap 50,8.

100 mtr. rinnuli naistele: 1. Künnap 2.10,6, uus maak. rekord; 2. Scheffer 2.10,6.

Publikut võistlusel rohkelt.

A. P.

Maavõistluse killud.

Reedene staadionivõistluse oma mängukäigu andis ruumi mitmesugustele väljapursketele pealtvaatajaskonnas. Need on toodud kas otsekohe pealtnägemise ja pealtkuulamise või teiste informatsioonil.

Üks preili kinnitab, et masendav kaotus on tribüünidel välja kutsunud pisaraidki, mille lei-na otsekohe kohesuses kahelda ei pruugi. Palju heroilisemalt väljendas ennast üks meespealtvaataja, kes mängu ajal oma istmelt tõusis ja paatosega umbes sarnast hüüdis: „Kuhu on jäetud Paal, Tipner, Silber, meie kangemad mehed!“ oma kõne lõpul õõtsutas ta rusikat taeva poole (võib ka olla, et liidulooshi sihis) ja kadus see traagiline kaju tribüünilt.

Ära taotud „värskete veri“ oli märgilaud oma ette. Lassi kohta, kes oma väravavahi partiist ise juba küllaldaselt oli heidutatud, valati veel saipemalt välja: tema koht olevat linna keskhaigemajas ja mitte liidu meeskonna väravas. Ebaõnnestunud ja vormist ära olevate sportlaste hingestruktuur on üks õrnematest. Ei saa ega tohi otsekohe karjuda, et see ja see mees antagu arhiivi või saadetagu luukambri, nagu see eriti noortes spordimaades (meeles juhuseid Leedust ja Lätist) tahab halvaks kombeks olla. Ei tohi unustada mehe teeneid. Meelest ei ole ju läinud vist veel, et Lass on vast lähemas minevikus olnud meie jalgpalli kaunimaid kujusid. Sama ka Paal või mõni teine, kes praegu head vormi ei naudi. Paal on üks meie suuremahulisem sportlane, kelle iseloom saanud veidi vildaku kujunemise, mis ta paigutises suures sapis esile tuleb. Meeles on 1924. a. Rootsi-Eesti Stokholmi staadionis (5:2), kus rootslased mõlemad meie poolt löödud väravad panid oma tookordse väravavahi Hillerströmi arvele. Seda maavõistlust nimetati ta mustaks päevaks. Toodi, et ta mäng pikaldaselt matshist matshile kahvatumaks läinud, kui kaugenev kellahelin, kunj selle kustutas — naisevõtmise! Publikus ei sugugi jõhkraid purskeid.

Missugune oleks pidanud Eesti meeskond Rootsi vastu õieti olema? Selle kohta oli suur enamus peale võistlust muidugi veel suuremal selgusel kui enne võistlust. Tahaksime siin tuua võimalikult kõik need variandid, mis oleks üks raudvara meeskonna saatmisel Läti ja Soome.

Väravavahina seisid kõik kindlalt Tipneri eest. Üks väitis, et Tipner olevat väiksetel mängudel (viimased võistlused) küll vahest viletsa-võitu, kuid suurtel aga alati hea. Kaitses ei tahtnud Liivari ükski kõigutada, kuid Matiiseni asemele tahtis igaüks (!) teist. Need nimed olid:

Einmann, O. Silber (kogemuste partei!), Kaar-mann (mees ise kartis koha vastutusrikkust), Võrgi (üürnikkude esitaja arvamine) j. t. Poolkaitse liiniga oldi rahul, kuna siiski hääli kuul-davale ei jäänud tulemata, et Spordi poolkaitse ajad olevat möödunud. Lello trumpavat kindlasti üle endisest veel pikaldasemaks jäänud Reini. Edurivisse taheti veel teist viit meest juure: Üp-rausi (kes oma vabal ja rippumatul tahtmisel sauna kaasa ei tulnud), Paali (siiski vilunud koosmängija), Kihlefeldti (kes küll väravaid ei löö, aga aateliselt tööd teeb), Fisheri (uus jalg-pallitäh) ja Kippi (hat-trikkide meister). Peale selle saatis üks mees liidule kirja näol läkituse, et kõige enam näha soovivat mees liidumeeskonda on narvalane Kutti! Nüüd esinenutest oldi üldisemalt nõus ainult Ellmanni ja Pihlakaga, kuna viimase kohta ei puudunud tugev partei (ees mehega „Kajast“), kes Pihlakat tahtis ta-gasi saata kaitsesse. Siis oleks saanud kaks pa-rempoolset kaitsjat, lisaks Pihlaka forvardi al-lüüride kardetavus tema kui jälle leitud backi juures (see on Liivari arvamine).

Meeskonna kokkuseadmisel oli küll karjuv nappus meestest, kes tõesti oleks head. Nüüdse kameda lugemise järele näib aga raskemana, keda meeskonnast edaspidi välja jätta. Suur on heade jalgpallimeeste hulk väikeses Eestis.

Viimast arvesse võttes oleks kaotus 1:7 „tume plekk heas perekonnas“. Kuid sellelegi võib lohutust leida. Rootsi on Eestist ikkagi veel parem „jalgpalli perekond“. Ja mis on hullem: kas Rootsi kaotus Lätile, sellele valgele leheküljele Euroopa jalgpallis (rootslaste eneste ütetus) 1:4 või Eesti kaotus maailma kolmandale meeskonnale (Vaba Maa termin) 1:7? Vist ikka esimene.

Hullem on aga lugu, mida mõtlevad lätlased eestlaste, oma kardetavate võistlusnaabrite, sar-nase rumala kukkumise puhul näoga porri? See on küsimus, mida iga jalgpalliharrastajast tösi-eestlane juba oma peas siia ja sinna on liiguta-nud. Aeg annab muidugi arutust, pealegi kui Läti vahekoht. G. Kruminshil oli sedavõrd takti, et tähendas: eestlased on lätlastele ikkagi pi-sut kardetavad. See on muidugi selge kaotuse ennustus, nagu see eelduste järele teisiti ei saagi olla.

Viimaste uudistena on tuua, et selektiiooni-komisjon end paluvat erusse ja Lass enam värav-as ei tahtvat mängida. Nende teadete õiglust meie ei kinnita. Muidu liiguvad aga mängume-hed linnas ringi, nägudel rõõmuhiilge.

200 mtr. selili — 1. Öunapuu 3.41,5; 2. Per-telson 3.47,4.

100 mtr. vabalt — 1. E. Ernesaks 1.22,7; 2. Mikkov 1.33,1; 3. Sulling 1.39,9.

50 mtr. vabalt — 1. Mikkov 35,8; 2. Mihei-son 36,5; 3. V. Ernesaks 37,1.

100 mtr. rinnuli naistele — 1. Else Laubach 1.49,6 (uus Eesti rekord); 2. Ilse Laubach 1.54,2; 3. A. Tõrvand 1.58,9.

100 mtr. selile naistele — 1. I. Laubach 1.57,3; C. Tellmann 1.58,4; 3. A. Tõrvand 2.07,0.

50 mtr. vabalt naistele — 1. A. Tõrvand 48,6; 2. E. Laubach 48,9.

1000 mtr. vabalt naistele — 1. A. Tõrvand 24.14,4; 2. Maishak 24.17,0.

Vettehüpped: 1. Hakkaja 202 p.; 2. Lobjakas 201 p.; 3. Lakstin 155 p.

Kõik osavõtjad Kalevi liikmed.

Ringkondade esivõistlused jalgpallis.

Võitleja — Edu 3:1.

Laup., 24. juulil s. a. Kalevi väljal Tallinna ringkonnavõistluste tsükklis peetud teises poolfi-naalis Võitleja-Edu vahel tekkis juba 3. min. kurb sündmus, kus Võitleja vasakhalf Siivo juhuslikust kokkupõrkest raske jalavigastuse saades mängust eemaldus, nii et Võitlejal jätkata tuleb 10 mehega. Algul tundub Edu kerge üle-kaal, kuid ta ei mõista oma ataaake Võitleja nõr-gestunud vasaktiiva kaudu juhtida, kuna pare-mal nendest kriipsu läbi tõmbab Saar-Kasberg. 32. min. annab vahekohtunikuna debüteeriv H. Vinter, Meteor, penalty-kicki Edu kasuks, mille ka Reintamm vägevalt lati alla pörutab. See ta-sutakse aga juba 35. min. väravaaluses tihnikus Rääksist, millele lisaks Haenel 41. min. kena läbimurde järele Võitleja värvid 2:1 poolajaks juhtima viib.

Teisel poolajal on Võitleja ülekaal vastu-vaidlemata ilmne, mille jooksul ta ühe penalty mööda veeretab, kuid 51. min. siiski Vinkelbergi teravast löögist 3:1 saavutab. Edasi jätkuvad Võitleja domineerimisel pealetungihüüdid, kuid peale kahe ofsaidivärava tõsisemat ei juhtu.

Paremaks meheks väljal oli Fiskar vasak-backina, kes täitis ühtlasi puuduva Siivo osa, nii et poolkaitses kahe mehega läbi ajas. Saarel oleks lootnud rohkem. Edul oli väljapaistvam väravavaht Kalbus ja nagu endiselt ka Rein-tamm.

Finaalis kohtavad Floora-Võitleja.

Harju esivõistlused ujumises

andsid 18. juulil järgmisi tagajärgi:

100 mtr. rinnuli — 1. V. Ernesaks 1.37,2; 2. Schiller 1.39,8; 3. Rosenfeldt 1.50,3.

1000 mtr. vabalt — 1. Öunapuu 21.44,3; 2. Schiller 22.43,8; 3. Treier 23.23,3.

400 mtr. vabalt — 1. E. Ernesaks 7.33,6; 2. Schiller 8.06,4; 3. Treier 8.07,0.

Vastutav toimetaja H. Tammer.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2.

Väljaandja Eesti spordi keskkliit.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02,

on kõige täielikum ja
suurem kodumaa spordi-
riistade kauplus.

Soovitab ainult esimese-
järgu headuses tarbeid
kodu- ja välismaade pa-
:: rematest tehastest. ::

O/y.

Urheilutarpeita

Helsingis.

Ilmakuulsad spordivahendid nagu
odad, kettad, naelkingad, jalg-
pallisaapad jne. saadaval

Tallinnas, o-ü. ESTO,
Tallinn, Pikk t. 47.

Tartus, J. JÜRGENSON,
Tartus, Vana t. 17.

Juukselõikaja - Coiffeur
GRANBERG
Tallinn, Lai tänav 7.
Reval, Breitstrasse 7.
Telefon 20-12.

Päevapildi aparate

ja nende tarbeid ostate
kõige mõõdukamate hindadega
suurimast foto-ärast

ERNST FELDT

Tallinnas, Pikk t. nr. 16.

Hinnata saab iga fotoaparaadi
ostja Parikaste õperaam. kaasa.